Coface Hungary
Csődjelentés
2006. év

Drámaian romlott a hazai cégek fizetőképessége

Budapest, 2007. január

Coface Hungary Credit Management Services Kft. H – 1094 Budapest, Tűzoltó u. 59. Tel.: +36/1/299-2070, Fax: +36/1/216-7311, www.coface.hu
HVB Bank Hungary Rt, Számlaszám: 10900011 – 00000002 – 12760194, IBAN: HU63 1090 0011 0000 0002 1276 0194, Swift Kód: BACXHUHB
Adószám: 10450578-2-43, EU adószám: HU 10450578

TARTALOMJEGYZÉK

1. Összefoglaló 3
2. Regionális eltérések 3
3. Ágazati Sajátosságok 5
4. Melléklet.....8
4.1 Eljárások a megyei cégszám arányában 8
4.2 Eljárások az ágazati cégszám arányában.....9

1. Összefoglaló

Az elmúlt évben több, mint 15 százalékkal nőtt annak a valószínűsége, hogy a cégek fizetésképtelenné válnak, így 2006-ban a vállalkozások 3,15 százaléka nem tudta teljesíteni kötelezettségeit. A leginkább kockázatosnak a biztonsági tevékenység, a textil- és építőipar számít. Idén még tovább romolhat a helyzet.

A sokak által borúsnak vélt 12 százalékos Coface előrejelzését is felül múlta a realitás. 2006-ban a fizetésképtelenségi eljárások száma Magyarországon 17,8 százalékkal ugrott meg, ami háromszorosa a 2005-ben mért 5,8 százalékos emelkedésnek, eközben a regisztrált cégek száma csupán 2,13 százalékkal emelkedett, tavaly már nagyjából minden harmincadik hazai cég került válságba – derül ki a Coface Hungary friss elemzéséből.

Fizetésképtelenségi eljárások száma

	Eljárás szám	Éves változás
2004	**12083**	
2005	**12783**	**5,79%**
2006	**15058**	**17,80%**

A felmérésben a csődöket és a felszámolási, illetve végelszámolási eljárásokat összevontan fizetésképtelenségi eljárásoknak tekintettük. A három eljárástípus közül ugyan elvileg csak a jogszabályi környezet miatt elenyésző számban előforduló csődök jelentenek fizetésképtelenséget, a hazai gyakorlat alapján mégis azt mondhatjuk, hogy a másik két eljárás túlnyomó többségének, mintegy 95 százalékának megindítását is ilyen indokok kényszerítik ki. Mindezek alapján joggal kijelenthetjük, hogy a hazai fizetőképességi helyzet drámaian romlott az utóbbi 12 hónapban – hangsúlyozta Mikael C. Szabo, a Coface Hungary ügyvezetője.

2. Regionális eltérések

A fizetésképtelenségi eljárások megyénkénti számát vizsgálva kiderül: a területi eloszlás – jórészt a cégek működési helyének megfelelően – igen egyenetlen. Az eljárások közel 42 százalékát Budapesten folytatják le, miközben a második helyen álló Pest megyére már csupán az ügyek 11 százaléka jut. Az ügyek 65,6 százalékát Budapesten, illetve Pest, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár és Csongrád megyében regisztrálják, ahol a hazai vállalkozások közel azonos hányada, 62,6 százaléka működik.

Eljárások és cégek egyes megyékben (2006)

	Eljárások		Bejegyzett cégek	
Megye	**száma**	**megoszlása**	**száma**	**megoszlása**
Budapest	6310	41,90%	192515	40,26%
Pest	1674	11,12%	59765	12,50%
Hajdú-Bihar	684	4,54%	17319	3,62%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	650	4,32%	15750	3,29%
Csongrád	564	3,75%	13936	2,91%
:	:	:	:	:
Heves	318	2,11%	8791	1,84%
Nógrád	302	2,01%	4600	0,96%
Békés	239	1,59%	8122	1,70%
Tolna	194	1,29%	6987	1,46%
Vas	165	1,10%	8310	1,74%
Összesen	**15058**	**100,00%**	**47823 0**	**100,00%**

Az esetszámokat tekintve a legnagyobb, 55,8 százalékos növekedést Heves megyében tapasztaltuk, de Szabolcs-Szatmár (40,4 százalék) és Nógrád (32,5 százalék) is messze az országos átlag felett volt. Ugyanakkor Komárom-Esztergom megyében 11,1, Borsodban 12,6, míg Hajdú-Biharban 17,5 százalékkal mérséklődött az esetszám.

A megyék rangsorát tekintve a fizetésképtelenségi eljárások a következőképpen alakulnak: változatlanul Nógrád megyében kell a hitelezőknek leginkább pénzükért aggódni, mivel ott tavaly minden 15 cég képtelen volt kötelezettségeinek eleget tenni. A szomorú második helyet a 2005-ös adatok alapján még negyedik Somogy kapta, ám az előrelépés elsődleges oka nem az itt tapasztalható látványos romlás, hanem a korábbi második és harmadik Hajdú-Bihar és Csongrád javuló mutatói.

Fizetésképtelenség szempontjából a legbiztonságosabbnak továbbra is Győr-Moson-Sopron és Vas megye számít, míg a harmadik helyre a középmezőnyből Borsod lépett elő. A 19 megye és Budapest közül csupán hat térségnek (Csongrád, Hajdú-Bihar, Komárom-Esztergom, Békés, Fejér és Borsod megyének) sikerült fizetési kockázatán javítani.

Fizetésképtelenségi arányok egyes megyékben

	2006		2005		2006/2005
Megye	**Arány**	**Rangsor**	**Változás**	**Rangsor**	**Változás**
Nógrád	6,57%	1	4,93%	1	33.12%
Somogy	4,32%	2	4,12%	4	4.94%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4,13%	3	2,96%	8	39.46%
Csongrád	4,05%	4	4,16%	3	-2.68%
Hajdú-Bihar	3,95%	5	4,90%	2	-19.39%
:	:	:	:	:	:
Országos átlag	**3,15%**	**n.a.**	**2,73%**	**n.a.**	**15.29%**
:	:	:	:	:	:
Bács-Kiskun	2,64%	16	2,43%	15	8.39%
Baranya	2,33%	17	2,20%	18	6.25%
Borsod-Abaúj Zemplén	2,17%	18	2,54%	12	-14.59%
Vas	1,99%	19	1,90%	19	4.74%
Győr-Moson-Sopron	1,84%	20	1,52%	20	21.25%

3. Ágazati Sajátosságok

Az iparág szerinti bontást nézve kiderül: a legtöbb fizetésképtelenségi eljárásban építőipari és kis-, illetve nagykereskedelmi cég érintett. Ezek mellett az ingatlangazdálkodási és a turisztikában, vendéglátásban érdekelt vállalkozások vannak nagy számban az eljárás alá vontak között. Így ez az öt ágazat – a vizsgált 23-ból – együttesen az esetek 57,5 százalékáért felelős.

A fizetésképtelenségi eljárásokban legtöbbször érintett iparágak (2006)

Iparág	**Eljárások száma**	**Fizetésképte-lenségi arány**
Építőipar	2555	5,54%
Kiskereskedelem	2366	3,59%
Nagykereskedelem	1997	4,76%
Ingatlangazdálkodás	926	1,52%
Turizmus és vendéglátás	816	4,03%
Összesen	**15058**	**3,15%**

A magasabb szám azonban nem jelent automatikusan nagyobb kockázatot is, hiszen az említett ágazatokba tartozik a regisztrált társaságok több mint 49,2 százaléka. A kockázatosságot reálisan tükröző fizetésképtelenségi hányadot vizsgálva az látszik, hogy 2005 óta érdemi változás nem történt kockázati rangsorban. A biztonsági tevékenység, a textil- és az építőipar áll az első három helyen, de még az azokat követő faipar és nagykereskedelem értéke is jóval az országos átlag feletti.

A legbiztonságosabb szektoroknál egyedül a 2005-ben még átlag feletti kockázatot mutató vegyipar javulása szembeötlő. Igencsak elgondolkodtató, és általános válság képét idézi fel, hogy a vizsgált 23 ágazatból csupán ez az iparág és a logisztika tudta csökkenteni fizetésképtelenségi arányszámát. Figyelemre méltó ugyanakkor, hogy bár itthon a problémás cégek megszűnése után jellemzően ugyanazon tevékenységre újabb vállalkozást indítanak a régi tulajdonosok, az elmúlt évek során első ízben abszolút értelemben is csökkenés volt tapasztalható e szektorokban.

	2006		2005		2006/2005
Iparág	**Arány**	**Rangsor**	**2005**	**Rangsor**	**Változás**
Biztonsági tevékenység	6,73%	1	5,58%	1	20,58%
Textilipar	6,00%	2	5,54%	2	8,21%
Építőipar	5,54%	3	4,88%	3	13,57%
Faipar	5,03%	4	4,45%	4	13,05%
Nagykereskedelem	4,76%	5	3,87%	5	22,84%
:	:	:	:	:	:
Országos átlag	**3,15%**	**n.a.**	**2,73%**	**n.a.**	**15,29%**
:	:	:	:	:	:
Vegyipar	3,03%	18	3,41%	11	-11,17%
Egyéb	2,19%	19	1,94%	19	12,87%
Számítástechnikai tevékenység	1,80%	20	1,61%	20	12,19%
Ingatlangazdálkodás	1,52%	21	1,16%	21	31,08%
Oktatás	1,38%	22	1,15%	22	20,20%
Egészségügy	0,64%	23	0,46%	23	38,73%

2007-ben az ágazati kockázatokat Magyarországon döntően a gazdaságpolitika változása befolyásolja, ráadásul fizetőképesség tekintetében a regionális és európai trendek is inkább stagnálást vagy romlást ígérnek. Aggasztó az is, hogy az utóbbi években először fordult elő, hogy egy régióban kevesebb cég jött létre, mint amennyi megszűnt – emelte ki Mikael C. Szabó. A különféle megszorítások nyomán a háztartások kereslete csökken, miközben a költség oldalon a növekvő infláció – így például a gáz drámai drágulása – nyomán komoly béremelési igények jelentkeznek. Ráadásul a hazai bankszektor egyáltalán nem kezeli partnerként a magyar cégek többségét. Ezért itthon a kockázatok növekedésével kell számolnunk, pedig nemzetközi összevetésben Magyarországot már így is kirívóan magas fizetésképtelenné válási arány jellemzi; különösen igaz ez a textil- és építőiparban, illetve a kereskedelemben. A

magyar helyzetet a romló GDP kilátások mellett az is jó illusztrálja, hogy nem tudunk megnevezni olyan ágazatot, amelynek 2007-ben Magyarországon jobban menne, mint tavaly.

A helyzet annál is inkább aggasztó, mert tapasztalataink szerint a Magyarországon működő cégek többsége még a legelemibb lépéseket sem teszi meg annak érdekében, hogy csökkentse a kinnlevőségeivel kapcsolatos kockázatokat. Jellemzően csak azon néhány száz vállalat köt biztosítást követeléseikre vagy szerez be néhány ezer forintért céginformációt kereskedelmi hitel nyújtása előtt, amelynek ezt külföldi anyacégük előírja. Sok cég gyakran még akkor is változatlan feltételekkel értékesít partnerének, ha az még a fél éve lejárt tartozását sem egyenlítette ki.

Természetesen a kockázat kezelési kultúra terjedése sem állhatja útját a gazdasági szerkezet átalakulásának. Hosszú távon az importra építő, érdemi versenyelőny nélküli cégek tömeges megszűnésére kell felkészülnünk, s úgy véljük, a kereskedelem helyett az egyedi ötletre épített gyártással lehet a vállalkozások hosszú távú fennmaradását biztosítani – mondta az ügyvezető.

A Coface elemzői szerint igen nehéz két-három esztendő következik, s az egész gazdaságon átívelő kockázatnövekedésre kell felkészülni. A bajt csak tetézi, hogy az állam éppen a nehézségek idején csökkenti megrendeléseit, s nagyobb külföldi beruházásokra sem számíthatunk reálisan, hiszen regionális versenyképességünk drámaian romlott. Elég csak arra gondolnunk, hogy nem csupán az immár EU tag Románia és Bulgária ígér jóval nagyobb növekedési lehetőséget hasonló kockázat mellett, de Szlovákia is 10 százalék körüli GDP emelkedéssel dicsekedhet, Szlovéniában pedig január elsejétől már az euró a hivatalos fizetőeszköz.

További információ:

Coface csoport

A Coface Austria a régió egyik vezető hitelbiztosítója. Az 1954-es alapítás óta folyamatos innováció jellemezte a cég fejlődését a termékek, a szolgáltatás és a tanácsadás terén egyaránt. 1997 óta az osztrák cég a francia Coface leányvállalata, amely a világ három piacvezető hitelbiztosítójának egyike. A Coface a világ 58 országában rendelkezik saját irodával. A CreditAlliance hálózatán keresztül összesen 93 országban kínálja szolgáltatásait, felhasználva az egységes kockázatelemzési rendszerét, a Common Risk System-et, amely világszerte több mint 45 millió cégről tartalmaz gazdasági adatokat. A Coface 4 600 alkalmazottja jelenleg több mint 85 000 cégnek kínálja szolgáltatásait az üzleti élet különböző területein.

Az 1946-ban alapított Coface a Natexis Banques Populaires és a Groupe Banque Populaire leányvállalata, amelynek a jegyzett tőkéje 2005. december 31-én 13,4 milliárd euró volt. Franciaországban a Coface az állam megbízásából biztosít exporthiteleket. A Fitch hitelminősítőnél AA, a Moody's ügynökségnél pedig Aa3-as besorolással rendelkezik a Coface. A cég részvényeit a párizsi Euronext First Market tőzsdén jegyzik.

Coface Hungary

Magyarországon a Coface csoport 1990-ben kezdte meg működését. Több mint 15 éve a magyar gazdaság szolgálatában készítünk megbízható hitelminősítéseket belföldi- és külföldi piaci szereplőkről. A kinnlevőség-kezelő osztályunk pedig sikeresen érvényesíti közel 600 megbízónk gazdasági érdekeit, úgy hazai, mint nemzetközi adósoknál. 2005 elején további szolgáltatással bővítette csoportunk a hazai tevékenységét: hitelbiztosítónk rövid idő alatt jelentős szereplővé vált a magyar piacon.

4. Melléklet
Részletes táblázatok

4.1 Eljárások a megyei cégszám arányában

Megye	2006	2005	Változás
Nógrád	6,57%	4,93%	33,12%
Somogy	4,32%	4,12%	4,94%
Szabolcs-Szatmár	4,13%	2,96%	39,46%
Csongrád	4,05%	4,16%	-2,68%
Hajdú-Bihar	3,95%	4,90%	-19,39%
Jász-Nagykun-Szolnok	3,82%	2,94%	29,70%
Heves	3,62%	2,39%	51,48%
Zala	3,51%	3,34%	5,06%
Budapest	3,28%	2,55%	28,45%
Komárom-Esztergom	3,26%	3,76%	-13,18%
Teljes átlag	**3,15%**	**2,73%**	**15,29%**
Békés	2,94%	3,28%	-10,42%
Fejér	2,91%	2,95%	-1,41%
Pest	2,80%	2,29%	22,30%
Tolna	2,78%	2,46%	12,91%
Veszprém	2,66%	2,54%	4,74%
Bács-Kiskun	2,64%	2,43%	8,39%
Baranya	2,33%	2,20%	6,25%
Borsod	2,17%	2,54%	-14,59%
Vas	1,99%	1,90%	4,74%
Győr-Moson-Sopron	1,84%	1,52%	21,25%

4.2 Eljárások az ágazati cégszám arányában

Iparág	2006	2005	Változás
Biztonsági tevékenység	6,73%	5,58%	20,58%
Textilipar	6,00%	5,54%	8,21%
Építőipar	5,54%	4,88%	13,57%
Faipar	5,03%	4,45%	13,05%
Nagykereskedelem	4,76%	3,87%	22,84%
Takarítás	4,69%	3,64%	28,81%
Papíripar	4,42%	3,24%	36,54%
Élelmiszeripar	4,34%	3,86%	12,29%
Fémipar	4,28%	3,80%	12,63%
Turizmus és vendéglátás	4,03%	3,74%	7,73%
Fuvarozás	3,82%	3,40%	12,28%
Kiadó / Nyomda	3,74%	2,87%	30,12%
Kiskereskedelem	3,59%	3,06%	17,34%
Mezőgazdaság	3,58%	3,31%	8,13%
Kereskedelem egyéb	3,30%	2,79%	18,27%
Logisztika	3,23%	3,51%	-7,88%
Gépipar	3,18%	2,67%	19,21%
Teljes átlag	**3,15%**	**2,73%**	**15,29%**
Vegyipar	3,03%	3,41%	-11,17%
Egyéb	2,19%	1,94%	12,87%
Számítástechnikai tevékenység	1,80%	1,61%	12,19%
Ingatlangazdálkodás	1,52%	1,16%	31,08%
Oktatás	1,38%	1,15%	20,20%
Egészségügy	0,64%	0,46%	38,73%